Dosarul nr. 2r-3357/23
(2-23129167-02-2r-05102023)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Svetlana Vîșcu

D E C I Z I E

26 octombrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componenţa:
Preşedintele completului, judecător Nelea Budăi
Judecătorii: Iurie Cotruță și Ion Țurcan

examinând, în ordine de recurs, recursul declarat de Botnari (Frecăuțanu) Alina împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 septembrie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Botnari (Frecăuțanu) Alina și Botnari Artur împotriva SRL ”Pandatur”, privind repararea prejudiciului material și moral,

a c o n s t a t a t :

La 06.09.2023, Botnari (Frecăuțanu) Alina și Botnari Artur s-au adresat în instanța de judecată cu o cerere de chemare în judecată formulată împotriva SRL ”Pandatur”, privind repararea prejudiciului material și moral, care a fost repartizată prin intermediul PIGD judecătorului Svetlana Vîșcu, la data de 07.09.2023, primită contra semnătură la 08.09.2023.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 septembrie 2023, a fost restituită cererea de chemare în judecată înaintată de Botnari (Frecăuțanu) Alina și Botnari Artur împotriva SRL ”Pandatur”, privind repararea prejudiciului material și moral. S-a remis în adresa reclamanților Botnari (Frecăuțanu) Alina și Botnari Artur, încheierea și cererea de chemare în judecată, împreună cu toate anexele. S-a explicat reclamanților Botnari (Frecăuțanu) Alina și Botnari Artur că, restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării unei noi cereri, după înlăturarea circumstanțelor care au dus la restituirea cererii de chemare în judecată.

La 22 septembrie 2023 (conform plicului anexat), Botnari (Frecăuțanu) Alina a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 septembrie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de fond și restituirea cauzei în prima instanță la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că instanţa de fond la emiterea încheierii contestate a tratat eronat normele de drept procedural şi incorect a stabilit situaţia de fapt, din următoarele considerente.

Potrivit pct. 10.5. din contractual de prestare a serviciilor turistice nr. Panda *****din 23 iulie 2023, părţile convin că oricare litigiu decurgând din sau în legătură cu acest contract inclusiv la încheierea, executarea, interpretarea, desfiinţarea ori nulitatea lui, urmează a fi soluţionat pe cale amiabilă, în cazul eşuării soluţionării litigiilor pe cale amiabilă, acestea vor fi soluţionate în instanţele judecătoreşti din Republica Moldova.

La 2 august 2023, în vederea soluţionării litigiului pe cale amiabilă, ţinând cont de prevederile pct. 10.5 din contractul de prestare a serviciilor turistice nr. Panda *****din 23 iulie 2023, a înregistrat la S.R.T. „PandaTur" o reclamaţie prin care a solicitat achitarea în beneficiul reclamanţilor Botnari Artur şi Botnari (Frecăuţanu) Alina a sumei de 15792,00 lei (790,00 euro), cu titlu de despăgubire materială, precum şi suma de 20000,00 lei cu titlu de prejudiciul moral, în termen de 30 zile de la data recepţionării somaţiei (termen prevăzut în pct. 10.5 din contract).

La 16 august 2023, S.R.L. „PandaTur" a remis răspunsul prin care i-a comunicat următoarele: „urmare a recepţionării pretenţiei adresate companiei S.R.L. „PandaTur" şi analizei punctuale a nemulţumirilor dumnevoastră, Vă comunicăm că reclamaţia Dvs nu poate fi admisă din următoarele considerente. Dvs în calitate de petiţionar nu aţi anexat probe ce demonstrează cele invocate în plângere, or, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, iar pozele/video ataşate la care faceţi referinţă în pretenţie sunt neclare şi nu poate fi constatat cînd, în ce loc şi în ce condiţii au fost efectuate. În context, doar cele invocate în reclamatie nu pot fi reţinute ca circumstanţe întemeiate în vederea soluţionării pozitive a cererii, fiind doar nişte expresii subiective de nemulţumire. În consecinţă, motivele invocate în reclamatie nu sunt în măsură să demonstreze încălcarea obligaţiilor contractuale de către SRL „ PandaTur ", fapt pentru care reclamaţia înaintată o consideră neîntemeiată".

În context, menţionează că, la cererea prealabilă a fost anexat un Cd - DVD-R „Freestyle", ce conţine înregistrări video şi foto cu situaţia din unitatea de cazare, similar celui care a fost anexa; la cererea de chemare în judecată, fapt confirmat prin menţiunile efectuate în subsolul cererii prealabile, astfel, constatările instanţei incluse în pct. 9 din încheierea recurată, precum că, „reclamanţii urmau să prezinte probele ce demonstrează cele invocate în reclamaţie şi să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor sale, iar pozele/video ataşate la care s-a făcut referire în pretenţie fiind neclare şi nu pot fi constatate cînd, în ce loc şi în ce condiţii au fost efectuate", sunt neîntemeiate.

Sub acest aspect nu poate fi înțeleasă argumentarea instanţei de judecată, or cum instanţa de judecată la etapa de punere pe rol a cauzei a putut constata faptul

că pozele/video ataşate la reclamaţie sunt neclare şi nu pot fi constatate când, în ce loc şi în ce condiţii au fost efectuate, este neclar. De fapt, instanţa a acordat credibilitate celor indicate în răspunsul la cererea prealabilă, în raport cu argumentele invocate în cererea de chemare în judecată, fără a ţine cont de faptul că indicarea unor tertipuri de genul ,,pozele/video ataşate la care s-a făcut referire în pretenţie sunt neclare şi nu pot fi constatate când, în ce loc şi în ce condiţii au fost efectuate", reprezintă o modalitate de apărare a pârâtului, încă de la faza de soluţionare a litigiului pe cale amiabilă.

Recurenta a precizat că instanţa de fond neîntemeiat a apreciat probele cauzei, inclusiv cele ataşate în susţinerea cererii prealabile, la etapa de punere pe rol a cauzei, or, în aşa fel instanţa s-a expus aparent asupra fondului cauzei, fapt ce îi determină să depună o eventuală cerere de recuzare (art. 50 alin. (1) lit. d) CPC), deoarece va avea deplina încredere că doamna judecător Svetlana Vîşcu va emite o soluţie legală şi corectă.

La fel, urmează a fi apreciate critic şi argumentele instanţei incluse în pct. 11 din încheierea recurată, precum că „soluţionarea litigiului pe cale amiabilă nu a eşuat, partea pârâtă în răspunsul său la reclamaţia din 2 august 2023 a descris ce anume urma să prezinte reclamanţii într-u susţinerea celor indicate/descrise în reclamaţia de soluţionare extrajudiară a litigiului", or, pe de o parte se atestă că pârâta SRL „PandaTur" în răspunsul său la reclamaţie direct a indicat că reclamaţia reclamantului nu poate fi admisă, deoarece este neîntemeiată, iar pe de altă parte, mergând pe această logică apare întrebarea când urma să se finiseze soluţionarea litigului pe cale amiabilă.

În aceeaşi ordine ce idei, a menționat că, răspunsul din partea SRL „PandaTur" l-a recepţionat la 16 august 2023, dar până la data depunerii acţiunii - 06.09.2023, pârâta nu i-a contactat pentru a soluţiana litigiul pe cale amiabilă, pentru a solicita probe suplimentare, ignorându-i în totalitate astfel încât, de unde a dedus instanţa de judecată că pârâta a încercat soluţionarea litigiului amiabil nu este clar.

Cu referire la acest aspect, a menționat că, la 25 iulie 2023, după ce a sosit la unitatea de cazare „*****" a expediat în adresa SRL „PandaTur" o notificare, la care au fost ataşate un şir de probe (planşă fotografică).

La 26 iulie 2023, în mod repetat a expediat în adresa SRL „PandaTur" o solicitarea de a se conforma notificării din 25 iulie 2023, prin remedierea situaţiei create prin transferul imediat într-o altă unitatea de cazare (hotel) de 4 *, anexând în acest sens probe video. După ce a recepţionat somaţiile, S.R.L. „PandaTur" recunoscând vina sa privind neexecutare corespunzătoare a obligaţiilor contractuale, în urma analizei înregistrărilor video şi foto, la 26 iulie 2023, ora 13:45, prin intermediul aplicaţiei „Viber", a oferit o ofertă de ai schimba într-un

hotel de 3 * „*****, cu condiţii mai teribile de trai, decât în hotelul „*****” precum şi într-un hotel de 4* „*****” cu achitarea suplimentară a 120,00 euro.

Astfel, este evident faptul că S.R.L. „PandaTur” avea înregistrările video/foto cu situaţia din hotel încă de la data expedierii notificărilor din 25 iulie 2023 şi respectiv 26 iulie 2023, iar trimiterile făcute în răspunsul din 2 august 2023, nu reprezintă altceva decât o modalitate de eschivare de la repararea prejudiciului cauzat în urma prestării unor servicii necorespunzătoare.

În atare situaţie, consideră că instanţa de fond, pripit a dispus restituirea cererii de chemare în judecată.

La 05 octombrie 2023, conform fișei de repartizare, cauza a fost distribuită pentru examinare în ordine de recurs judecătorului raportor Nelea Budăi.

Verificând legalitatea încheierii judecătoreşti contestate, pe baza dosarului, a motivelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ conchide că recursul este întemeiat şi pasibil de admis, cu casarea încheierii instanţei de fond și trimiterea cauzei la rejudecare la faza primirii cererii de chemare în judecată, reieşind din următoarele considerente.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Colegiul civil reține că recursul declarat de Botnari (Frecăuțanu) Alina împotriva încheierii primei instanţe este depus în termenul stabilit de lege, încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) fiind emisă la 12 septembrie 2023, iar recursul împotriva acesteia a fost depus la 22 septembrie 2023, conform plicului anexat.

În corespundere cu prevederile art. 3 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţele judecătoreşti aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) din Codul de procedură civilă curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În concordanță cu prevederile art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Colegiul civil a stabilit că la 06.09.2023, Botnari (Frecăuțanu) Alina și Botnari Artur s-au adresat în instanța de judecată cu o cerere de chemare în

judecată formulată împotriva SRL ”Pandatur” privind repararea prejudiciului material și moral.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 septembrie 2023, în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, a fost restituită cererea de chemare în judecată înaintată de Botnari (Frecăuțanu) Alina și Botnari Artur împotriva SRL ”Pandatur”, privind repararea prejudiciului material și moral. S-a remis în adresa reclamanților Botnari (Frecăuțanu) Alina și Botnari Artur, încheierea și cererea de chemare în judecată, împreună cu toate anexele. S-a explicat reclamanților Botnari (Frecăuțanu) Alina și Botnari Artur că, restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării unei noi cereri, după înlăturarea circumstanțelor care au dus la restituirea cererii de chemare în judecată.

În motivarea soluției sale, instanța de fond a reținut că potrivit pct. 10.5. din contractul de presare a serviciilor turistice nr. panda *****din 23.07.2023, părțile convin că oricare litigiu decurgând din sau în legătură cu acest Contract, inclusiv la încheierea, executarea, interpretarea, desfiinţarea ori nulitatea lui, urmează a fi soluționate pe cale amiabilă, în cazul eşuării soluţionării litigiilor pe cale amiabilă, acesta va fi soluţionat în instanţele judecătoreşti din Republica Moldova. Din înscrisurile anexate la materialele dosarului se atestă că, reclamanții au atașat la cererea de chemare în judecată depusă cu titlu de dovadă a respectării procedurii prealabile, reclamația de soluționare extrajudiciară a litigiului expediată SRL ”Pandatur”. La 16.08.2023, avocatul Oprea Adrian reprezentantul SRL ”Pandatur”, prin răspunsul la reclamația de soluționare extrajudiciară a litigiului a indicat că, ”în calitate de petiționar nu ați anexat probele ce demonstrează cele invocate în plângere, or fiecare partea trebuie să dovedească circumstanțele pe cale le invocă drept temei al pretențiilor sale, iar pozele/video atașate la care faceți referință în pretenție sunt neclare și nu pot fi constatate când, în cel loc și în ce condiții au fost efectuate. În acest context, doar cele invocate în reclamație nu pot fi reținute ca circumstanțe întemeiate în vederea soluționării pozitive a cererii, fiind doar niște expresii subiective de nemulțumire”.

Prin urmare, judecătorul a reținut că potrivit dispozițiilor contractuale reclamanta obține dreptul de a sesiza instanța de judecată doar în situația în care s-a eşuat soluţionarea litigiilor pe cale amiabilă, or, reclamantul a (finisat) soluționarea litigiului pe cale amiabilă. Însă, la cererea de chemare în judecată nu a fost anexată dovada de soluționare a litigiului pe cale amiabilă, după răspunsul din 16.08.2023 a avocatului Oprea Adrian reprezentantul SRL ”Pandatur” și anume reclamanții urmau să prezinte probele ce demonstrează cele invocate în reclamație și să dovedească circumstanțele pe cale le invocă drept temei al pretențiilor sale, iar pozele/video atașate la care s-a făcut referire în pretenție fiind

neclare și nu pot fi constatate când, în cel loc și în ce condiții au fost efectuate. Prin urmare, nu pot fi reținute ca circumstanțe întemeiate în vederea soluționării pozitive a cererii, fiind doar niște expresii subiective de nemulțumire.

Astfel, instanța a conchis că soluționarea litigiului pe cale amiabilă nu a eșuat după cum au prevăzut părțile în pct.10.5. din contractul de presare a serviciilor turistice nr. panda *****din 23.07.2023, nefiind finisată de către reclamanți și anume partea pîrîtă prin răspunsul la reclamația din 02.08.2023 a indicat/descris ce anume urmau să prezinte reclamanții întru susținerea celor indicate/descrise în reclamația de soluționare extrajudiciară a litigiului expediată SRL ”Pandatur”.

Nefiind de acord cu încheierea contestată, la 22 septembrie 2023, Botnari (Frecăuțanu) Alina a contestat-o cu recurs, invocând argumentele menționate *supra*.

Colegiul civil consideră întemeiate argumentele recurentului, iar încheierea contestată neîntemeiată și pasibilă casării, concluzia instanței de recurs întemeindu-se pe următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească intentează procesul civil la cererea persoanei care revendică apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertăţii ori a unui interes legitim.

În conformitate cu prevederile art. 170 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară, inclusiv prin mediere, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de cauze sau de contractul părţilor.

Colegiul civil reține că se atestă două situaţii în care urmează a fi respectată procedura prealabilă, şi anume: 1) în cazul în care părţile au stipulat aceasta în contract, prin manifestarea liberă a voinţei; 2) în cazul expres statuat de lege.

Astfel, Colegiul civil consideră drept greșită poziția instanței de fond, or, din răspunsul la reclamație al SRL ,,PandaTur”, rezultă cert că procedura de soluționare pe cale amiabilă a eșuat, SRL ,,PandaTur” indicând că reclamația este neîntemeiată și nu poate fi admisă din considerentele invocate. Prin urmare, toate revendicările înaintate de recurentă au fost respinse de către companie, iar ca urmare, în mod temeinic Botnari (Frecăuțanu) Alina și Botnari Artur s-au adresat în instanța de judecată (f.d. 43).

Mai mult, instanța nu poate obliga partea în procedura de soluționare amiabilă să prezinte un anumit probatoriu și să-i dea apreciere, or, reclamanta/ recurentă a prezentat documentele care în viziunea sa certifică circumstanțele pe care îşi întemeiază pretenţiile, la rândul său SRL ,,PandaTur” și-a expus poziția pe marginea celor invocate și prezentate de Botnari Alina și Botnari Artur.

Prin urmare, Colegiul civil conchide că prima instanță neîntemeiat a aplicat în speţă prevederile art. 170 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, deoarece aceste prevederi nu sunt aplicabile speţei, în condițiile în care procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară a fost pe deplin respectată de către recurentă.

În conformitate cu prevederile art. 32 alin. (1) Cod de procedură civilă, nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanţă sau de judecătorii în a căror competenţă cauza respectivă este dată prin lege, cu excepţia cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

De asemenea, cu privire la constatările instanței de fond, instanța de recurs ține să remarce că instanța trebuie să verifice întrunirea exigențelor prevăzute de lege la depunerea acțiunii în fiecare caz în parte, evitând un formalism excesiv.

Or, accesul la justiţie nu poate fi îngrădit, în acest sens este important a se reţine că dreptul de acces la justiţie constituie un element inerent al dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenţia Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor fundamentale. Astfel, prin accesul liber la justiţie, numit şi dreptul la acţiune, se înţelege „un drept public, care conferă titularului puterea garantată juridic de a recurge la protecţia statului în condiţii care să oblige instanţele judecătoreşti competente să se pronunţe asupra pretenţiei sale”.

Astfel, din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că încheierea primei instanţe este emisă cu încălcarea normelor procedurale, instanţa de recurs ajunge la concluzia de a admite recursul declarat şi de a casa încheierea primei instanţe din 12 septembrie 2023, cu restituirea cauzei în aceeași instanță, spre rejudecare din faza primirii cererii de chemare în judecată depusă de Botnari (Frecăuțanu) Alina și Botnari Artur împotriva SRL „Pandatur”, privind repararea prejudiciului material și moral.

În conformitate prevederile art. 427 lit. b) şi 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

d e c i d e :

Admite recursul declarat de Botnari (Frecăuțanu) Alina.

Casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 septembrie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Botnari (Frecăuțanu) Alina și Botnari Artur împotriva SRL ”Pandatur”, privind repararea prejudiciului material și moral, cu restituirea cauzei spre rejudecare de la faza primirii în procedură a cererii de chemare în judecată, în aceeași instanță și același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei,

Judecător	Nelea Budăi
Judecătorii:	Iurie Cotruță
	Ion Țurcan